

Advies 2022/04

Uitgebracht op vraag van de minister van Zelfstandigen

Artikel 110, §1 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

Aanpassing van de overgangsuitkering

Samengevat.....	1
1 De overgangsuitkering	1
2 Ontwerp van koninklijk besluit.....	2
3 Advies van het Comité.....	3

Samengevat

Het Comité neemt kennis van een ontwerp van koninklijk besluit dat bepaalt hoe in het kader van de toekenning van de overgangsuitkering i) de kinderlast moet worden bewezen en ii) wat wordt verstaan onder een kind ten laste met een handicap. Het Comité stelt vast dat met het KB verdere uitvoering wordt gegeven aan de hervorming van de overgangsuitkering zoals die sinds oktober 2021 van toepassing is en dat de bepalingen in het ontwerp conform de wijzigingen zijn die worden doorgevoerd in de werknemersregeling.

1 De overgangsuitkering

De overgangsuitkering wordt toegekend aan de weduwnaars en aan de weduwen die niet voldoen aan de leeftijdsvoorwaarde om een overlevingspensioen te genieten¹.

¹ Bij de hervorming van het overlevingspensioen van 2015 werd beslist om geleidelijk de minimumleeftijd voor de toekenning van een overlevingspensioen op te trekken en tegelijkertijd te voorzien in een financiële ondersteuning voor de "jonge" weduwen en weduwnaars in de vorm van de overgangsuitkering, om hen aan te moedigen op de arbeidsmarkt te blijven. Die uitkering wordt toegekend op voorwaarde dat men minstens 1 jaar gehuwd is geweest met de overleden echtgenoot (waarbij rekening wordt gehouden met de periodes van wettelijke samenwoning die juist vóór het huwelijk zijn gelegen), behalve indien i) een kind uit het huwelijk is geboren, indien ii) op het ogenblik van het overlijden reeds een kind ten laste was of indien iii) het overlijden het gevolg is van een ongeval of een beroepsziekte.

Sinds 1 oktober 2021² varieert de toekenningsduur van de overgangsuitkering³ voor gerechtigden met kinderlast in functie van de leeftijd van het (de) kind(eren)^{4,5} en naargelang er sprake is van een kind met een handicap. De toekenningsduur werd als volgt vastgelegd:

Situatie	Toekenningsduur
Gerechtigden zonder kind ten laste	18 maanden
Gerechtigden met kind ten laste	
<ul style="list-style-type: none"> • dat de leeftijd van 13 jaar heeft bereikt in het kalenderjaar van het overlijden 	36 maanden
<ul style="list-style-type: none"> • dat de leeftijd van 13 jaar niet heeft bereikt in het kalenderjaar van het overlijden, of • met een handicap en waarvoor een van de echtgenoten kinderbijslag ontving, of • dat geboren is binnen de 300 dagen na het overlijden 	48 maanden

2 Ontwerp van koninklijk besluit

Het ontwerp van koninklijk besluit dat voor advies aan het Comité wordt voorgelegd, legt de wijze vast waarop de voorwaarde van kinderlast wordt bewezen en wat wordt verstaan onder een kind met een handicap.

Zo wordt voortaan aan de voorwaarde van kinderlast voldaan als bij het overlijden een van de echtgenoten:

- 1° ten minste een kind opvoedt waarvoor hij kinderbijslag ontvangt; het bewijs wordt geleverd door een attest van de instelling die de bijslag uitbetaalt of,
- 2° een kind ten laste had in de zin die door de pensioenregeling voor werknemers wordt vereist voor de toekenning van een overgangsuitkering tijdens een periode van 36 of 48 maanden.
- 3° een kind met een handicap zoals bedoeld in artikel 135, eerste lid, 2°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 ten laste had waarvoor hij kinderbijslag ontvangt op de wijze bedoeld in 1° of 2°. Het gaat meer bepaald om "het kind dat tot ten minste 66% is getroffen door ontoereikende of verminderde lichamelijke of geestelijke geschiktheid wegens één of meer aandoeningen".

² Programmawet van 27 december 2021, B.S. 31/12/2021. Zie ook Advies 2021/22 van het ABC 'Aanpassing van de overgangsuitkering'.

³ Het bedrag wordt berekend op basis van de loopbaan en van de beroepsinkomsten van de overleden echtgenoot, zonder dat het echter lager mag zijn dan het op basis van de loopbaan van de overleden echtgenoot geproratiseerd bedrag van het minimumpensioen overleving.

⁴ De toekenningsduur was voordien al gedifferentieerd in functie van de aan- of afwezigheid van kinderlast

⁵ Er werd voorzien in een overgangsbepaling voor de gerechtigden op een overgangsuitkering die wordt toegekend naar aanleiding van een overlijden vóór 1 oktober 2021 en waarvan de periode verstrijkt na deze datum.

3 Advies van het Comité

Het Comité neemt kennis van het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit. Het stelt vast dat met het KB verdere uitvoering wordt gegeven aan de hervorming van de overgangsuitkering zoals die sinds oktober 2021 van toepassing is en dat de bepalingen in het ontwerp conform de wijzigingen zijn die worden doorgevoerd in de werknemersregeling.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 28 april 2022:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter